

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 70.

Z KRAKOWA DNIA 2 WRZESNIA 1827 ROKU W NIEDZIELE.

Z Warszawy d. 25 Sierpnia.

Zdanie sprawy z czynności Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego z Igo półrocza 1827 r.

(Dokończenie)

Pragnąc Dyrekcya Główna w wydatkach jak największą zachować oszczędność, zaraz po zdaniu sprawy z roku przeszłego, ograniczyła się na komplet zwyczajny czterech Radców; lecz zaledwie miesiąc ieden w tym składzie zostawała, przekonało ją doświadczenie, iż niepodobna było, w szczupłej liczbie osób załatwić przychodzące interesa. Ciągłe przystępowanie Stowarzyszonych, liczne żądane pożyczki i rychłego załatwienia wymagające, przygotowanie Listów Zastawnych, opatrzenie ich w podpisy i znaki sekretne, co pod dozorem Radców lub przez nich samych skutecznionem być musiało, interesa rachunkowe, korespondencyjne z różnemi Władzami, dopełnienie przepisów porządkowych i inne zwyczajne czynności znagliły Dyrekcją Główną do zwołania kompletu z ośmiu Radców i w tym składzie aż dotąd pozostać. Również Dyrekcye Szczegółowo zwykłym kompletem obeyść się

nie mogły. Do pomocy Buchhalterji i Kancellaryi przybrani być musieli Dyetaryusze, nakoniec pozostawały ieszcze do ułatwienia różne rachunki, na początkowe Bidsz zaprowadzenie, co wszystko wydatki bieżącego półrocza znacznie powiększyło. Załączony pod Numerem 7 Wykaz, wyiaśnia szczegóły wydatków, które wynoszą w ogóle zł: 280,067 gr: 27, mianowicie:

1) na Komitet Towarzystwa	zł: 37,618 gr: 22
2) na Dyrekcją Główną	— 105,099 — 7
3) na Dyrekcye Szczegółowe	— 137,349 — 28

Razem zł: 280,067 gr: 27

do summy tej dodać ieszcze wypadnie wydatki Dyrekcji Szczegółowej Woiewództwa Krakowskiego za ostatnie dwa miesiące, za które przed zamknięciem bilansu rachunku swego nie nadesłała, co ogół wydatku powiększy o summę zł: 6041 gr: 22. Wchodząc w szczegóły wydatków Dyrekcji Głównej wydano:

1) Na pensyie Urzędników	zł: 56,680 gr: 3
2) Na dyety i koszta podróży	— 2886 — 12
3) Lokal, opał i światła	— 9000 — 6

4) Utensylia i potrzeby		
Kancellaryi	-	zł: 4000 — —
5) Extraordynarya	-	— 4472 — 8
6) Wydatki na pierwsze		
założenie Bióra z po-		
przedzającego roku		
pochodzące	-	— 28,060 — 8

Razem zł: 105,099 gr: 7

Dla porównania tych wydatków z tymczasowym etatem przez postanowienie Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 14 Marca 1826 roku zatwierdzonym, przytoczyć należy, iż etat ten oznaczył roczną pensyją dla każdego Radcy w urzędowaniu będącego, lecz nie mógł oznaczyć liczby Radców pensyją pobierać mających, gdyż prawo w art: 10. pozwala za uznaniem Prezesa lub na żądanie dwóch Członków powiększyć komplet Dyrekcji; Art: zaś 103 zapewnia Radcom płacę za czas urzędowania i od wynagrodzenia tego podług Art: 35 prawa wymówić się nie jest im wolno. Porównanie więc wydatku na pensyie z etatem o tyle tylko nastąpić może, iżby żaden z urzędników w etacie wymienionych, nie pobierał wyższej nad tę, jaką mu etat przeznaczył, i tego pilnie Dyrekcja Główna przestrzegają.

Co do dalszych wydatków etat przeznaczają:

na dyety i koszta podróży półrocznie	-	-	zł: 600)
na lokal, opał i światło	-	-	— 6000
na utensylia i potrzeby			
Kancellaryi	-	-	— 4000
na extraordynarya.	-	-	— 1500

Razem zł: 17,500

Na te same przedmioty Dyrekcja Główna wydała - - - zł: 20,358 gr: 26
 Od czego odtrącić wypada

opłatę za lokal już za przysługę półrocznie uiszczoną . . zł: 4000 — —

Zostaje wydatku zł: 16,358 gr: 26

Oszczędzono więc w bieżącym półroczu na zwyczajnym etacie zł: 1141 gr: 4.

Wydatki Dyrekcji Szczegółowych jeszcze korzystniejszy w tym względzie przedstawiają rezultat; mimo albowiem tego, że w powiększonym składzie pracować musiały, ogół wydatku nie przenosi zwyczajnego etatu.

Wszystkie Dyrekcje Szczegółowe wydały - - - - - zł: 137,349 gr: 20
 Od czego odtrącając wydatki na początkowe Biór zaprowadzenie - - - — 9232 — 18

Zostaje wydatku zł: 128,117 gr: 10

Etat zaś przeznaczają — 135,450 — —

Oszczędzono . . . zł: 7332 gr: 20

Summy tey nie przenoszą dwumiesięczne wydatki Dyrekcji Szczegółowej Województwa Krakowskiego, które do wykazu nie weszły, chociaż w nich mieszczą się jeszcze niektóre kwoty do zwyczajnego etatu należące.

Wydatki na początkowe Biór zaprowadzenie czynione były z awansu, stosownie do Art: 209 Prawa, przez Skarb publiczny zaliczonego, i do oddzielnego rachunku należąc. Rachunki z roku przeszłego, mianowicie od czasu zawiązania się Dyrekcji Główny, aż do dnia 1go Stycznia r. b. starała się Dyrekcja Główna uporządkować. Zebrała od Dyrekcji Szczegółowych dowody rachunki usprawiedliwiające, te pilnie poztrząsnęła, zmonitowała i do odpowiedzi Dyrekcjom Szczegółowym przesłała. Skoro od nich stosowne objaśnienia otrzyma, nie zaniedba zupełnego rachunku złożyć Komitetowi Towarzystwa i Rządowi, stosownie do Art: 222 dotychczasowej Instrukcji.

Wydatki na fabryczne wygotowanie Listów Zastawnych, nie mogły być przy poprzedzającym zdaniu sprawy w zupełności podane, wiele było albowiem rachunków z rzemieślnikami nieukończonych, dla czego znaczne wydatki, tylko sposobem awansu w bilansie były zamieszczone. Czynność ta załatwioną została w półroczu dopiero upłynieniem, a ogół wydatku na ten przedmiot wynosi zł: Pol: 483,814 gr: 25. Powiększy się jeszcze nieco ta summa przez trwające dotąd numerowanie Listów Zastawnych, i ostatnie ich przy wycięciu z xiąg wkończenie, a właściwie dodaćby do nich wypadło, z tytułu wydatków na pensyie, to co kosztowała przytomność Radców Dyrekcyi i innych osób iedynie z powodu fabryki Listów Zastawnych obecnych, lub w tym celu przyjętych.

Fundusze na ten przedmiot wynosiły:

1) do d. 20 Stycz: r. b. zł: 140,007

2) w upłynionem półroczu . . . . . — 66,411

Razem zł: 206,418

którą to sumnę odtrącając od wydatku . zł: 483,814 gr: 25

Zostaje summa zł: 277,396 gr. 25 wydana z pożyczki od Skarbu publicznego w myśl art: 209 prawa udzieloney. Funduszem na zaspokojenie tego długu, są przygotowane Listy Zastawne, o ile na pożyczkę lub zamianę wydane będą podług ceny prawem postanowioney. Brakująca ilość stosownie do art: 31 prawa, jest ciężarem Skarbu publicznego, i Dyrekcyia Główna o umorzenie stosunkowo udzieloney pożyczki, starać się nie omieszka.

VI. Depozyta.

Podane w roku zeszłym ogółowe Depozyta Dyrekcyi Główney, rozróżnione te-

raz są podług celu, i swego przeznaczenia, co w szczegółach wyiaśnia annex do tey pozycyi bilansu dołączony.

W ogół Depozytów, który wynosi złotych Polskich . . . . . 7,803,496 gr. 21 wchodzą umorzone Listy Zastawne i Kupony, z powodu zamiany lub spłacenia ich gotowizną. Nie mają one pieniężney wartości, i przeznaczone są do spalenia, wynoszą zaś zł: 2,751,036

Zostaje istotnych Depozytów . . . . zł: 5,052,460 gr. 21.

Pomiędzy temi znaczniejsze są Depozyta w Listach Zastawnych i częścią w gotowiznie, odesłane stósownie do art: 69 Prawa, z powodu zachodzących sporów, przy wydaniu w Hypotecę Listów Zastawnych, czynią one . . . . . zł: 4,919,499 gr. 5 Reszta Depozytów składa się z kaucyi officyjalistów, z opłat od przystępujących do Towarzystwa po dniu 1 Stycznia r. b. i t. d. w summie — 132,961 — 16

Summa iak wyżej zł: 5,052,460 gr: 12

Depozyta powyższe nie mogą być z kasy Dyrekcyi wydane, iak za szczególnymi Dyrekcyi mandatami. Oddzielnie zaś urządzony jest Depozyt funduszbw na wykupienie Listów Zastawnych wylosowanych i kuponów upłynionych półroczbów, tak, aby zgłaszający się bez szczególney assygnacyi, należność bezzwłocznie odbierać mogli.

VII. Buchhalterya.

Urządzenie xiąg Towarzystwa Kredytowego podług zasad rachunkowości podwój-

ney', czego dowody w poprzednim zdaniu sprawy obszernie wyłożyliśmy, odpowiedzią zupełnie oczekiwaniu Dyrekcyi Głównej. Różne fundusze, różne mające przeznaczenie, dokładnie kontrolowane są, przez szczegółowe konta, tak, iż wszelkie czynności rachunkowe, z zupełną pewnością przedsiębrane bądź mogą, i stawiają Dyrekcyją Główną w możności, udzielić osobom interessowanym w każdym czasie stosownych objaśnień, tak co do ogółów interesów Towarzystwa Kredytowego, jako też szczegółowych z prywatnymi stosunków. Zaymuje się teraz Dyrekcyja Główna urządzeniem ksiąg Dyrekcyi Szczegółowych, na tychże samych zasadach. Czynność takowa w Woiewództwie Mazowieckiem już jest ukończona, i kolejno w innych Dyrekcyjach Szczegółowych ułatwiona będzie przez jednego z Radców Dyrekcyi Głównej, który tej mozolnej i nader ważnej pracy podjąć się zechciał.

Bilans jeneralny Towarzystwa Kredytowego, jak go przedstawia wielka księga w dniu 20 Lipca r. b., załączony jest pod Nrem 8 z dwunastu objaśniającymi annexami. Zastanowimy się nad niektórymi jego pozycjami, aby wszystkie szczegóły, jak najdokładniej wyjaśnić.

1. Pozycya pierwsza, w kolumnie debet, obejmuje wierzytelność Towarzystwa na Dobrach zastawionych, czyli pożyczki Stowarzyszonym udzielone, po strąceniu raty Grudniowej i Czerwcowej w summie

zł: 88,870,818 gr: 24

Sprawdzenie powyższej summy następnie przedstawione być może:

Pożyczki do dnia 1go Kwietnia r. b. udzielone i w rejestrach bierczych za-

ty Grudniowej i Czerwcowej zamieszczone wynoszą . . . . . zł: 72,328,400 — —

Strącając z tego opłatę po 1 od sta na kapitał z raty Grudniowej . . . zł: 723,284 — —

zł: 71,605,116 gr: —

Po opłacie raty Grudniowej, występujący z Towarzystwa złożyli . . . zł: 5100 — —

Zostaje zł: 71,600,016 gr: —

Lecz przez wystąpienie z Towarzystwa po opłaceniu raty Grudniowej oryginalna pożyczka . . . zł: 72,328,400 — —
zmniejszyła się o . . . — 5151 — 16

Zostaje oryginalnej pożyczki . . . . . zł: 72,323,248 gr: 14

Od której licząc na drugą ratę stosownie do Tabeli do Art: 18 Prawa dołączonej po 1 od sta na kapitał uczyni . . . . . zł: 737,697 gr: 6

Zostaje długu u Stowarzyszonych . . . . . zł: 70,862,318 gr: 24

Pożyczki od 1 Kwietnia do 20 Lipca udzielone wynoszą . . . . . zł: 18,008,500 — —

Ogół wierzytelności Towarzystwa czyni . . . zł: 88,870,818 gr: 24
tak jak pozycya pierwsza bilansu wykazuje.

Gdy na każdą pożyczkę wydaia się Listy Zastawne, summie więc powyższej odpowiadać powinny Listy Zastawne w obiegu będące, lecz ilość tych zmniejszona została awansem od Skarbu publicznego, który za Stowarzyszonego w summie 40 milionów uważa się, od pożyczki jeszcze nieudzieloney.

a) za ratę Grudniową zł: 146,634
 b) za ratę Czerwcową zł: 146,634
 z których pierwsza na wykupno Listów Zastawnych w dniu 1 Października korzystnie użyta.

ε) przynosi za pół roku
 dwa od sta . . . . zł: 2,932 gr: 20
Razem zł: 296,200 gr: 20

Rewers za ostatni List Zastawny wylosowany w obiegu będący wynosi kapitału . . . . . zł: 918 gr: 4
 Zostaje na Listy Zastawne w obiegu będące . . . zł: 88,573,700 — —
Razem iak wyżey zł: 88,870,818 gr: 24

Wszystkie powyższe kwoty iako długi Towarzystwa, umieszczone są w kredyt bilansu, a mianowicie listy w obiegu będące w pozycji pierwszej, rewers na resztę Listu Zastawnego łącznie z prowizyją zł: 18 gr: 10 w pozycji trzeciej, awans od Skarbu łącznie z groszem na Administracyją zł: 9775 gr: 18 wynoszący w pozycji piątej, i zysk z prowizyi od części tegoż awansu, w pozycji ósmey; summy z awansu, Skarbu publicznego pochodzące, znikną z bilansem, skoro pożyczka na dobra Narodowe udzielona, dojdzie 40,000,000 zł:, a w tenczas pozycja pierwsza debet z pozycyją pierwszą i trzecią kredyt bilansować się będzie.

2. Pozycyia druga debet, jest wyrachowaniem należności od Stowarzyszonych, iaką na prowizyją za pierwsze lat 7 podług Tabelli do art: 18 prawa dołączoney, wnieść są w obowiązku po straceniu opłat raty Grudniowej roku zeszłego i Czerwcowej r. b. Summie tey wynoszący . . . . . zł: 21,257,706 gr: 10

odpowiada w kolumnie kredyt pozycyia druga, to iest: kupony za lat 6 od Listów Zastawnych w obiegu będących w summie . . . . . zł: 21,257,688
 i w pozycyi trzeciej prowizyi od rewersu na resztę Listu Zastawnego . . . . . zł: 18 gr: 10

Razem zł: 21,257,706 gr: 10

3. Pozycyia 3cia i 4ta debet, obejmują zaległości raty Grudniowej r. z. i Czerwcowej r. b. od Stowarzyszonych, o czym w oddziale o wpływach amortyzacyjnych obszerniey mowiliśmy.

4. Pozycyie 5ta i 6ta debet, zawierają wydatki na amortyzacyją i wygotowanie Listów Zastawnych po straceniu wpływów od Stowarzyszonych, na ten przedmiot przeznaczonych. Są one dla tego wierzytelnością Towarzystwa, iż albo następnemi wpływami od Stowarzyszonych, albo pomocą od Skarbu publicznego, w myśl Art: 31 prawa, umorzony być powinny.

5. Pozycyie 7 i 8 debet, to iest rozmaite awanse, i stan Kassy, niemniej pozycyie 6 i 9 kredyt, obejmujące nadzwyczajne wpływy i depozyta, obciążone są do szczegółów, z iakich się składają, załączonemi do tych pozycyey annexami.

6. Pozycyia kredyt, obejmując pożyczkę, stósownie do Art: 209 Prawa na pierwsze wprowadzenie Towarzystwa udzieloną, która już w zupełności do Kassy Dyrekcyi Główney wplynęła.

7. Pozycyia 7 kredyt, przedstawia ogólną pozostałość do wypłacenia posiadaczom Listów Zastawnych i Kuponów, za upłynione półrocze, dołączony zaś annex re-

zróżnia należność z raty Grudniowej i Czerwcowej, i wskazuje wiele na pierwszą w ciągu tego półrocza wypłacono.

Te były czynności Dyrekcyi Głównej w upłynionem półroczu, ten jest rezultat iey działań i rachunków. Wiernie przedstawiane, z zaufaniem oddajemy pod światły rozbiór szanownego Komitetu Towarzystwa. Nie do nas należy oceniać skutki prac naszych, daje się iednak spostrzegać, iż powiększa się kredyt Listów Zastawnych i w kraju i za granicą, iż wzmagą się zaufanie do zaprowadzoney Instytucyi, a iakkolwiek wypadki przyszłości są przed nami zakryte, pod opieką Rządu, której Towarzystwo ciągle doznaje, wspierani światłemi radami i skuteczną pomocą JO. Xięcia Ministra Przychodów i Skarbu, spodziewać się możemy, iż Towarzystwo Kredytowe coraz więcej rozszerzać się i ustalać będzie i zapewni krajowi te korzyści, iakie dobroczynna zatwierdziła ustawa.

W Warszawie dnia 31 Lipca 1827 r.

Kurs Listów Zastawnych.

Towarzystwa Kredytowego Ziemięskiego.

Za Sto złotych w Listach Zastawnych bez dwóch Kuponów, białe.

Przedający żądają zł. 82 gr. —

Kupujący ofiarują — 81 — 15

Istotnie przedano — 82 — —

W Warszawie dnia 20 Sierpnia 1827 r.

F. H. Schaber S. G. K. W.

Z Paryża d. 18 Sierpnia.

Wczoraj oglądał Król powtórnie wystawienie płodów kunsztu i przemysłu. W 21 sali tych wystawień znajduie się mechaniczna drukarska prassa P. Gaultier-Laauionin, pierwsza tego rodzaju zrobiona we Francyi. Odbiła w godzinie 2000 arkuszy i przez cały

dzień ieden człowiek może ją poruszać. Obok niej widzieć się daią różne artykuły z fabryk Panów Didot, oycy i syna, które wystawiają zupełną drukarnią, iako to: rżnięcie form, gissernią, druk stereotypów, papiernią, drukarnią, i t. d. Machiną do robienia papieru (wynalazku P. Foudrinier) naypierwey w Didotskiej fabryce zaprowadzoną została, i wyrabia na minutę 27 stóp papieru 4 stopy szerokości mającego. Pomiedzy drukarskimi arcydziełami tey drukarni znajduie się pierwszy tom dzieł Homera z textem obok tłumaczenia, iako wzór drukować się mającego zbioru wszystkich Pisarzów Greckich z tłumaczeniem Francuzkiem.

Podpisy na medal dla Canninga wynoszą już 5000 Fr.

Gazeta Francyi zawiera nadesłaną sobie propozycyją zburzenia zupełnie Algieru, czego łatwo dokonać można 2000 jazdy i 23,000 piechoty. Grunta wynoszące do 18 mill. hektarów (36 mill. dawnych Francuzkich morgów) mają w dwóch trzecich częściach przy mieszkańcach pozostać, a reszta ma być więcej daącym sprzedana. Cała Europa ucieszyłaby się, że Francya przez podobną wojnę odmłodziła, i uzyskałaby oprócz tego przedziwną osadę.

Domy do grów w Paryżu wypuszczone zostały na 5 lat P. Benazet za 6 mill. 53,100 Fr. roczniey płacy.

Indyianie Ossage przybyli tu z Rouen, i dom zaiezdny, w którym stanęli, oblegany jest od tego czasu od ciekawych.

Uczniowie prawa w szkole Dizońskiej przysłali ze składki pomiedzy sobą tutejszemu komitetowi Greckiemu 300 Fr.

Listy z Port-au-Prince pod dniem 27 Czerwca donoszą, iż dnia 23 w wieczór nastąpił zabójczy zamach na życie Prezydenta

Boyer. Sprawcami jego było 10 officerów gwardyi, z których 7 tego zaraz wieczora uwięziono.

Numer 71 pozbawił w Paryżu życia pewną kucharkę. Państwo, u których służyła, wróciwszy niedawno ze wsi do swojego domu, nie znaleźli kucharki, a na stole kuchennym leżały kolczyki, pierścionek i następująca kartka: "Numer 71 na loteryi liczbową prowadzi mię do grobu. Kiedy Państwo to pismo odbierzecie, ciało moje leżeć będzie w kanale la Villette.,, Jakoż nazajutrz znaleziono trupa.

Od granic Hiszpańskich d. 8 Sierpnia.

W przeszłym tygodniu (pisze Monitor) przerwana została w Bilbao spokojność. Kilkunastu zbrojnych Rojalistów wszczęli kłótnię z spokojnymi mieszkańcami i z ostatnich zostało 4 ciężko ranionych, a mianowicie jeden, który był 7 razy pchnięty. Rzecz jest teraz rozpoznawana. — W Katalonii zawsze jeszcze panuje niespokojność: bandy przebiegają kraj, lecz wiedzieć niemożna czego właściwie żądają. Z różnych okolic nadeszły o'tem następujące doniesienia: "Z Barcelony dnia 5go Sierpnia. Trzey buntownicy, którzy w potyczce dnia 28 Lipca schwytanemi i w tutejszem więzieniu osadzonemi zostali, mieli być rozstrzelanemi, gdy niespodziewany wypadek wstrzymał to przedsięwzięcie. Ich kolledzy porwali w nocy dnia 2go b. m. z okolicy między Gerona i Tordera dwóch poborców i dwóch żołnierzy, których iako zakładników za powyższych więźniów trzymają. Niedawno pokazało się w nocy przy Grenolles o 3 mile ztąd 5 do 600 zbrojnych ludzi. Dnia 2go w nocy w Santander de Besos o godzinę ztąd drogi uderzono na trwogę. W okolicy Vich pokazywać się także mają bandy. Dowódca tutejszy Villamar wycią-

gnął w tych dniach z wojskiem iak mówią dla przebiegnięcia gór. Oczekujemy tu kilku kompanii 10go pułku. W tey chwili dowiadujemy się, że były dowódca zbrojney kupy el Carajol, który dotąd spokojnie bawił w Gracia, zniknął tey nocy. Bezwątpienia udał się do bandy w Vich, która po ukończonych żniwach codziennie wzrasta. Przed kilku nocami na przechadzce do Gracia pokazało się 100 do 150 buntowników. Hiszpanie mający interes do Francyi udają się tam teraz morzem.,, List z Val de Carol pod dniem 5 Sierpnia wyraża: "Jep del Estanys uderzył w 400 ludzi na Cerdagne. Dziś w nocy przybył do Villa-Loubent, tuż przy granicy Francuzkiew. Celnicy uzbrojwszy się udali się do Bourg-Madame. Dotąd Jep del Estanys nie nałożył żadney kontrybucyi na mieszkańców i żąda tylko koni. Młodzieży ofiaruje 40 franków na rękę i codziennie 2 franki żołdu. Nie zdaie się iżby wiele zaciągał do siebie ludzi.,, List z Bourg-Madam pod dniem 5 Sierpnia donosi: "Niedawno iadący w sprawach handlowych natrafił na 400 buntowników pod Juan Cavalerio de Olot. Hasłem ich było: Niech żyje Ferdynand! Precz Francuzi! Zadney policy! Rabowali i nakładali kontrybucyie; właściciel uchodzący za liberalistę zapłacić im musiał 200 kwadрупlow (4400 talarów),, Z Perpignanu donoszą pod dniem 7 Sierpnia: że przed Olot pokazało się 600 Karlistów, którzy żądali broni, odzieży i 100 kwadрупlow. Dwóch kupców, którzy prowadzili trzody zostali przez tę bandę zatrzymanemi, i uwolnili się tylko oświadczeniem, że te owce są ich własnością, mające zaś inne przeznaczenie byliby zabrali.

Z Drezna d. 8 Sierpnia.

Wysłonanie przysięgi wierności panującemu (teraz N. Królowi Antoniemu odłożone

zostało z powodu poczynić się mających urzędzeń do 6 Października r. b.

Mówią, iż J. K. M. zamyśla kazać dla siebie kupić w Lipsku dom, w którym mieszkać będzie podczas zjazdu do tego miasta.

Mundur wojska naszego ma być z białej farby na zieloną zmieniony.

Dnia 4 b. m. otworzone tu zostało tegoroczne wystawienie płodów kunsztu i przemysłu. — Wielki dom łowczy na Neustadt przerobiony być ma na koszary artylerji, i t. d. a łowiecwo ma być rozpuszczone lub inne otrzymać przeznaczenie.

Były Król Szwedzki, Pułkownik Gustawson, który mieszka teraz w Lipsku, udac się chce podług pism publicznych do Turcji.

Od brzegów Menu d. 18 Sierpnia.

Podług listów z Wiednia (pisze Gazeta Hamburgskiego Korrespondenta z dnia 17go Sierpnia) Dwór Austriacki dokładać ma wszelkich starań do załatwienia w sposobie spokojnym Turecko-Greckich spraw, i Poseł tego Dworu uczynił już w tej mierze kroki do Wielkiego Wezyra, o skutku których nie zdaie się zachodzić wątpliwość. Inne listy z Wiednia donoszą, iż wszyscy Europejczkowie opuszczają służbę Turecką, dla wniścia w Grecką przy odrodzeniu tego kraju.

List P. Eynarda z Londynu pod dniem 8 Sierpnia zawiera w treści: Do 1go Czerwca przy ustanowionej w Napoli komisji została summa 9000 Hiszpańskich piastrow, do tego otrzymała kredytowy bilet do Smirny na 6000 H. p. ogółem miała 15,000 H. p.; od 1go Czerwca otrzymała różnemi czasy w kredytowych biletach na Korfu 7000, na Smirnę 10,000, tamże od Paryzkiego komi-

tetu 24,000, w pieniądzech i potrzebach na końcu Lipca przez Marselią 7000, przez okręt Jednoroziec 10,000 z Genewy w biliecie kredytowym na Smirnę 3000, nieznaomy posłał przez Korfu 50,000 franków (951 H. p.), inny nieznaomy w kredytowych biletach na Smirnę, Korfu i Zante 12,000; ogółem miała do rozrządzenia od 1go Czerwca 98,200 Hiszpańskich piastrow czyli około 515,000 franków. Z żywnością i ammunicyją odpłynęło od 1go Czerwca: Z Ankonny 6 okrętów z kukurudzą, mąką i innemi żywnościami, z Odessy 1 ze zbożem, z Londynu 1 z prochem i węglami, z Liworna 1 z prochem, kulami i płótnem żaglowem, z Londynu 1 z prochem, ammunicyją, i węglami; w ogóle 10 okrętów. Oprócz tego posłane tamże zostały z Marselii haubice, które na mułach mogą być wożone, z zęcym inżynierem, który posiada sztukę robienia prochu. P. Gosse, do którego zawiadywanie flotą należy, pisze iż tymczasowa rządowa komisja przeznaczyła wyłącznie wszystkie dochody z wysp na utrzymanie floty pod rozkazami Lorda Cochrane, które wprost oddawane być mają wyznaczonej przez niego komisji. Żywności taniej w Syra niżeli w Ankonie dostać można było. „Cieszę się, iż mogę donieść (wyraża P. Eynard) że komisja do podziału żywności z największą oszczędnością używa swych funduszów; iey gorliwość, czynność, utrzymywany porządek i stałość przechodzą wszelką pochwałę. Największą jest dla nas pociechą że potwierdza się nadzieja, iż w roku 1827 ukończy się krwi rozlew, i że za kilka miesięcy, a może za jeden ukończą się cierpienia Grecyi. Jeżeli okoliczności spóźniły to dobrodziejstwo, tedy tem pewniej spędziwać się możemy, iż będzie zupełniejsze.”

DODATEK

DO N^{ro} 70.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 2 WRZESNIA 1827 ROKU w NIEDZIELE.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 05 s.		Therm: czyli stop:zin i ciepła	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Sierp: god: 7	cali 27	lin: 3, 751	stopnie † 12. 7	stop: 82	żaden	Pochmurno	Deszcz.
12	" 4,	137	† 13. 1	82	Połud: Za: słaby	" "	
28. 3	" 4,	200	† 13. 2	77	" mocny	" "	
9	" 4,	414	† 11. 2	84	" średni	" "	
7	27 4,	228	† 9. 4	85	Połud: Za: średni	Pochmurno	Deszcz.
29. 12	" 4,	611	† 12. 3	68	Zachodni mocny	" "	
3	" 4,	657	† 12. 3	68	" "	Chmury	Deszcz, o g. 4 grad.
9	" 5,	152	† 7. 6	82	Połud: Za: średni	Pogoda z Chmur:	
7	27 5,	270	† 6. 9	80	Połud: Za: średni	Pogoda z Chmur:	
30. 12	" 5,	107	† 9. 2	75	Zachodni średni	Chmury	o g. 11 1/2 deszcz.
3	" 5,	057	† 9. 1	73	" mocny	Pochmurno	
9	" 4,	979	† 7. 6	82	" "	"	Deszcz.
7	27 5,	787	† 8. 0	85	Zachodni mocny	Pochmurno	
31. 12	" 7,	163	† 12. 5	71	Połud: Za: średni	"	
3	" 7,	684	† 9. 9	83	Północ: średni	"	Deszcz.
2	" 8,	534	† 8. 5	87	" słaby	Pogoda z Chmur:	

J. Steczkowski, Z. A. O.

Z Londynu d. 14 Sierpnia.

Gazeta Goniec zawiera co następuje o utworzyć się mającem Ministerium: Vicerhabia Goderich będzie pierwszym Lordem skarbu, a zatem pierwszym Ministrem. P. Hu-

skisson, który osłabione zdrowie swoje skrzepić może, nim zbierze się Parlament, będzie pewnie Ministrem osad i mowcą rządu w Izbie niższej. Dotychczasowy jego urząd Prezesa izby handlowej obeymie zapewne

Viceprezes P. Grant, a na tego miejsce nastąpi P. Wilmont Horton. Na przyszłego Kanclerza skarbowego przeznaczają publiczne mniemanie P. Herries. Hr. Harrowby składa prezesowstwo Rady tayney, lecz nie ze wstrętu do pracy, jako raczej z głębokiego wrażenia, które na nim śmierć jego córki, Pani Ebrington, uczyniła. Zrówną pewnością przydać możemy, że Vicehrabia Goderich przez szacunek dla zmarłego swojego kolegi ofiarował ten urząd jego szwagrowi Xciu Portland, który pewnie go przyymie. Margr. Landsdowne i jego przyjaciele pozostaną na swoich stopniach, i są z nowego urzędzenia Ministerium zupełnie kontenci. Nie zajdzie więc żadna zmiana, tak co do osób, jako też zasad, ponieważ wszyscy wymienieni mężowie, albo inż są członkami gabinetu, albo należeli do administracyi Canninga. — Dalej wychwala też Gazeta talenta Vicehrabi Goderich.

Wzwanie P. Dupin we Francyi do wybicia medalu na cześć P. Canninga sprawiło w Anglii wielką radość. „Na wyraz tylko P. Dupin (pisze Gazeta Times) że śmierć Canninga zrządziła nie odwetowaną stratę, odpowiedzieć musimy: że w wolnym kraju, jakim jest Angliia, nie jeden znaleźć się może Canning.

W dawney książce z roku 1701 pod napisem: „Przepowiedzenia Roberta Nixon,, znajduje się następujący wyraz, który zda się być zastosowany do ostatniego smutnego zdarzenia. „W r. 1827 wyniesie się mąż przez swoją mądrość na najwyższe urzędy w kraju. Król w nagrodę jego gorliwości udarzy go największą mocą. Angliia bardzo się z tego ucieszy. Mocne stronnictwo spiknie się przeciw niemu, ale jego zazdrość i niechęć będą daremne. Moc Boska, która nad wszystkim czuwa, zabierze go w kwiecie mło-

dości i naród gorzko śmierć jego opłakiwać będzie. O Anglii! bądź ostrożną względem Twoich nieprzyjaciół! Utraciłaś w nim wielkiego męża. „

Pisma nasze zapełnione ciągle jeszcze są żałami z powodu śmierci Canninga.

Biskup Carlisle, Doktor Goudenough, znalezione onegdaj został w łóżku nieżywy. Liczył lat 86.

Listy z Rio Janeiro donoszą o uwolnieniu Amerykańskich okrętów, które z powodu przestąpienia zamknięcia rzeki Plata zabrane zostały. Lecz los Angielskich nie był jeszcze rozstrzygnięty.

Dowiadujemy się z Bogota pod dniem 8 Czerwca, że Kongres odrzucił większością 50 przeciw 24 głosów dymisją Boliwara, a Santandra 70 przeciw 4. A zatem władza wykonawcza pozostanie w Kolumbii niezmienną. Względem zmiany konstytucyi odczytał Kongres narady do 2go Lipca, Podług listów z Laguirra udał się Bolivar do Bogota.

— Dnia 18 —

Dnia 14 Poseł Rossyjski Xżę Lieven z swoim Sekretarzem Smirnow i sprawujący interessa Francuzkie P. Roth mieli długą naradę z Lordem Dudley. — Dnia 15 po odbytey gabinetowej radzie pobiegł goniec z pismem do P. Huskisson na ląd stały. Teżoż dnia Posłowie Austriacki, Hiszpański i Sardyński mieli czynności w wydziale spraw zagranicznych. — Dnia 16 Lord Goderich udał się do Windsoru do Monarchy.

Onegdaj odbył się pogrzeb zwłoków P. Canninga. Wczorajsze gazety zapełnione są jego opisem. Książęta Klarencyi i Sussexu iechali za 6ciokonnym karawanem.

Wczoray były w zamku Windsorskim wielkie pokoje, podczas których nowo mianowany pierwszym Ministrem Vicehrabia Goderich przypuszczonym został do ucaławiania

ręki J. K. Mei, równie iak P. Herries nowy Kanclerz skarbowy i Lord Bentinik mianowany Wielkorządca wschodnich Indyy. J. K. M. miał potem tajną radę, podczas której P. Herries i Bentinik wykonali przysięgę wierności. Xczę Portland ogłoszony razem został prezesem tajney Rady. Po godzinie 5tej powrócił Król do swoich pokoiów, gdzie udał się pierwszy Minister Vicehrabia Goderich i długo z Monarchą rozmawiał. — Dal-sze odroczenie Parlamentu od 21 b. m. do 25 Października postanowione i przez wczerajszą Gazetę dworską ogłoszone zostało.

Wczorajsza Gazeta *Times* donosi, iż Hr. Capodistrias nie przybył tu iako przyszły reprezentant Rządu Greckiego, ale tylko dla zapewnienia się o zdaniu naszego Ministerium względem iego wyboru na Naczelnika Rządu Greckiego.

Z Vandiemem mamy tu gazety do 24 Marca, które zawierają od wszystkich wolnych osadników podpisaną prozbę do J. K. M. o osadnicze prawodawstwo i sądy przysięgłych, i oraz skargę na Wielkorządca, iż nie chciał na tę prozbę zezwolić.

Z *Hamburga d. 20 Sierpnia.*

N. Cesarz Wszech Rossyy rozkazał Dowodcy i Naczelnikowi osady naszej, Pułkownikowi Kawalerowi Stephani, przez swniego tu Ministra rzeczywistego tajnego Radcę, P. Struve, doręczyć medal, który wybity został na swniście Ces. Rossyjskich woysk do Paryża. Na iedney stronie tego medalu znajduje się popiersie Cesarza Alexandra, otoczone promieniami wychodzącemi z oka Opatrzności, a na drugiej napis: za wzięcie Paryża dnia 19 Marca 1814. Oprócz woyska Rossyjskiego udzielany tylko jest tym woyskowym zagranicznym, którzy

znaydowali się podczas tey kampanii przy woysku Rossyjskiem lub w Niemiecko-Rossyjskim legiionie służyli.

Od brzegów niższej Elby dnia 18 Sierpnia.

Podług naynowszych doniesień z Islandyi otworzył się tam w miesiącu Lutym nowy wulkan, lecz nie zrządził tamecznem mieszkańcom wielkiej szkody, bo otworzył się w pustych i lodowatych górach. Więc-cy atoli zrobiło szkody skupienie się pod tamecznemi brzegami biegunowych lodów, gdyż zrządziły zimne i suche lato. Panowała tamże zaraźliwa choroba, która wiele ludzi, osobliwie dzieci sprzątnęła. Połów ryb w Islandyi miał być tego roku nader obfity.

W Królestwie Duńskiem dozwolonem także jest zbieranie składek dla Greków.

Wielkorządca Norwegii ogłosił dnia 13 Lipca stósownie do rozkazu Królewskiego Seym tego Królestwa za zakończony.

Od granic Tureckich d. 13 Sierpnia.

Na mocy rozkazu Porty wyspa Syra, którą Sułtan wierną swą wyspą nazywa, została na dwa lata od wszelkich podatków uwolnioną. Po upłynieniu tego czasu płacić tylko rocznie będzie 8000 piastków, oprócz tego rodacy tey wyspy, którzy w różnych częściach państwa Ottomańskiego mieszkają, o-płacać tylko będą takie wchodowe cło iak Frankowie (Chrześciani) i ubierać się mogą iak im się podoba.

Do Poros przybyły w pierwszey połowie Lipca dwa Amerykańskie okręty z żywnością i ubiorami dla Greków.

Dnia 1 Sierpnia około godziny 10 z rana postrzeżono z wysokości wyspy Zante fregatę Hellas (Lorda Cochrane) i wielki bryg, płynące ku Skrofen i Itace, gdzie napotkały

dwie Tureckie korwety, poczem aż do godziny 2giej z południa słyszano tych okrętów strzelanie. Nazajutrz około godziny 9tej rano widziano fregatę Hellas na przeciwko wyspy Zante, a niedaleko Krionero płynący bryg Jerzy pod dowództwem wnuka Lorda Cochrane, który ciągnął za sobą Turecką korwetę o 24 i szonera o 10 działach, które zapewne dnia poprzedzającego przez Lorda Cochrane zabrane zostały. Korweta uszkodzona bardzo była w żaglach i linach, i pracowano na przodzie nad iey naprawieniem, szoner zaś znajdował się w dobrym stanie, i pod Grecką niósł banderę Turecką. Wszystkie te okręty płynęły ku zamkowi Tornese.

WIĘLKA LOTERYJA

Na piękne Państwo Gmünd w niższej Austrii leżące, oraz wielką Oberżę pod złotą różą w Boemceil przy Gmünd, jest jedną z nayszybciej do skutku przychodzących, i

Ciągnięcie teyże bez odwołania lub prolon-gacyi dnia 22go Listopada 1827 niezawodnie odbędzie się.

Loteryja ta istotnie dla grających ko-rzystna, odznacza się szczególniey bardzo ma-łą liczbą losów, bo tylko 94,400 oraz znako-mitemi wygrywaniami, iako to: Państwo Gmünd lub summa odkupna 200,000 ZR. W. W. Oberża w Boemceil lub summa 25,000 ZR. inne pieniężne kwoty po 15,000. 10,000. 4000. 2000. 1000. 500. 400. 300. 200 i t. p. w ogólnej summie 424,571 ZR.

W tey Loteryi, przy tak szczupłej ilo-ści losów, znajduie się 16302 wygrywających z kąd wynika że na kaźden 6ty los, jedna wy-grana przypada, co rzadko w którey loteryi trafić się może. — Przytem dla biorących razem 12 sztuk losów dodaje się 2 gratis lo-sy, jeden różowy a drugi szary, z tych pier-wszy naymniey 10 R. a drugi naymniey 5 R. pewnie wygrać musi, a prócz tego do o-gólnego ciągnięcia wspólnie należy.

Los kosztuje 10 ZR. W. W. lub 18 Złp. dostać ich można w Kancelrze J. Louisa w Krakowie w Rynku przy ulicy Grodzkiej Nro 24 gdzie także i na wszelkie inne Loteryje zagraniczne, losy są do sprzedania.

DONIESIENIE.

Gdy z powodu wspólnego porozumienia się Sukcessorów pełnoletnich po ś. p. Woyciechu i Małgorzacie Małżonkach Piątkowskich pozostałych, w skutku Wyroku Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa z Okręgiem, dnia 20 Stycznia 1827 r. w przedmiocie Działu ma-iątku, między temiż Sukcessorami zapadłego, licytacyja stanowcza Kamienicy w Krakowie w przecznicy Ulicy St y Anny w Gminie III. Miejskiej pod L. 313 stojącej, przez podpi-sanego Notaryusza na dzień 9 Sierpnia roku bieżącego rozpisana, bez zniżenia ceny szacun-kowej, do trzeciego Terminu edroczoną została. — Przeto podpisany Notaryusz w dalszej kontynuacyi, słownie do przepisów prawa, podaje do publiczney wiadomości, iż rzeczo-ney Kamienicy, licytacyja stanowcza, odbędzie się w dniu siódmym (7) Września r. b. 1827 o godzinie 10 z rana przed podpisanym Notaryuszem, w Kancellaryi tegoż, w Krako- we przy głównym Rynku pod L. 16 znajdujący się, pod warunkami poprzednio ogłoszo- nemi, i jeszcze poniżej umieszczonemi, iako to:

- 1) Cena pierwszego wywołania ustaniawia się ośm tysięcy (8000) złp.
- 2) Licytujący zoży 1/10 część tutulem Vadyi, to jest złp. ośmset (800) od czego ża- den z Sukcessorów, ani nawet P. Teressa Piątkowska, nie są wolni.
- 3) Nabywca zapłaci podatki zaległe do Skarbu, w przeciągu dni 14, jeżeli się takie okażą.
- 4) Wierkanfy, gdyby się iakie okazały, zostaną przy nieruchomości, z obowiązkiem odpłacenia procentu.
- 5) Resztująca Summę szacunkową, zapłaci nabywca w skutek Wyroku Sądowego prawomocnego Dział, lub w razie Klasyfikacyi, takową Klasyfikacyją ustanawiającego, a to z procentem 5, 100 od dnia licytacyi, kema i w iakiey ilości wypadać będzie, w dni trzy, po udowodnieniu prawomocności Wyroku.
- 6) Niedopełniający Warunków, utraci Vadium, i nowa licytacyja, na jego koszt przedsięwzięta zostanie, a nawet na jego szkodę, w razie niedoboru szacunku.

W Krakowie dnia 10 Sierpnia 1827 r.

Leo Rawicz Pszczoikowski.